

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๘

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) กรณีร่างพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๔๘

ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) กรณีร่างพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง เฉพาะข้อความที่บัญญัติว่า “มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว ตามคำร้องของสมาชิกวุฒิสภารวม ๓๓ คน พออนุมานได้ว่าประสงค์จะให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ของร่างพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. เฉพาะที่เกี่ยวกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ให้ศาลตั้งรับเครื่องจักร ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ เห็นว่า กฎหมายทุกฉบับรัฐสภามีอำนาจกำหนดหน้าที่ของบุคคลว่าจะต้องกระทำหรืองดเว้นไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่อยู่ก่อให้เกิดความเสียหายไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ประชาชนหรือประเทศชาติได้ และกำหนดโทษไว้หากมีการฝ่าฝืนซึ่งโทษริบทรัพย์สินก็เป็นโทษอย่างหนึ่งและบางกรณีโทษริบทรัพย์สินอาจไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นทรัพย์สินของผู้กระทำผิดเสมอไป บทบัญญัติทั้งสี่มาตราตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น แม้เจ้าของเครื่องจักรจะมีได้รู้เห็นเป็นใจด้วยการฝ่าฝืนของผู้ครอบครอง แต่เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการผลิตซีดีที่ผิดกฎหมายลิขสิทธิ์หรือผิดศีลธรรม รัฐสภาจึงมีอำนาจออกกฎหมายในลักษณะเช่นนี้ได้ บทบัญญัติทั้งสี่มาตราจึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ และแม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘

วรรคหนึ่ง จะบัญญัติคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลก็ตาม แต่ในตอนท้ายของมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง นั้นเอง ก็บัญญัติว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านั้นย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งแสดงว่ารัฐธรรมนูญได้ให้อำนาจฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภาที่สามารถออกกฎหมายจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลได้ ดังนั้น บทบัญญัติทั้งสี่มาตราที่ถูกคัดค้านจึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ แต่แม้ว่ารัฐสภาจะมีอำนาจออกกฎหมายจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลได้โดยชอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ก็ตาม ก็ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ด้วย และเห็นว่าการให้ศาลสั่งริบเครื่องจักรเมื่อมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติทั้งสี่มาตราตามคำร้อง ทั้ง ๆ ที่มีได้ใช้เครื่องจักรกระทำความผิด ย่อมเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็นและกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติรับรองไว้ บทบัญญัติทั้งสี่มาตราตามคำร้องที่บัญญัติให้ศาลสั่งริบเครื่องจักร จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ที่ให้ศาลสั่งริบเครื่องจักรในกรณีไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ แต่มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ และ มาตรา ๔๘ ข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่เป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ จึงไม่ทำให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตกไป คงให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้นเป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคสี่ ประกอบมาตรา ๒๖๒ วรรคสาม

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ